

Børsen i går

E24
 Økonomi fra
 E24.no

Aksjer på Oslo Børs: OBX

	Kurs	Endring	Endring 1D%	YTD %	Sektor
Aker	613,00	4,50	0,74	-14,80	Finans
Aker BP	259,80	8,00	3,18	-14,57	Energi
Bakkafrost	652,00	10,00	1,56	5,84	Konsumvare
BW LPG	107,40	0,20	0,19	41,69	Energi
BW Offshore Ltd	26,54	0,34	1,30	8,95	Energi
DNB	202,30	1,60	0,80	4,04	Finans
DNO	9,69	0,23	2,43	-17,99	Energi
Entra	96,90	-0,40	-0,41	-8,41	Eiendom
Equinor	315,80	3,70	1,19	-10,23	Energi
Frontline	158,46	3,98	2,58	34,74	Energi
Gjensidige Forsikr	171,90	0,10	0,06	-10,56	Finans
Lerøy Seafood Gp	41,36	0,64	1,57	-25,00	Konsumvare
Mowi	172,45	2,25	1,32	3,14	Konsumvare
NEL	12,76	0,17	1,35	-7,94	Industri
Norsk Hydro	64,56	0,76	1,19	-11,95	Industri
Orkla	77,54	0,44	0,57	9,30	Konsumvare
SalMar	432,90	0,00	0,00	12,50	Konsumvare
Scatec	71,50	1,20	1,71	-9,03	Forsyning
Schibsted ser. A	189,70	1,45	0,77	2,26	Forbruksvare
Storebrand	83,78	0,12	0,14	-1,90	Finans
Subsea 7	136,00	2,35	1,76	20,30	Energi
Telenor	108,85	0,05	0,05	18,83	Telekom
TGS-NOPEC Geophys	160,80	1,10	0,69	21,82	Energi
Tomra Systems	173,55	1,05	0,61	4,80	Industri
Yara International	381,50	2,50	0,66	-11,40	Industri

Aksjevinnere

Aksjetapere

I går	Kurs	Endr. i %	I går	Kurs	Endr. i %
Oceanteam	1,79	8,18	Komplett	12,34	-8,18
NEXT Biometrics Group	6,00	7,53	Nordic Nanovector	2,01	-7,16
PGS	6,39	7,22	Stolt-Nielsen Limited	253,50	-7,14
BW Energy Limited	27,40	6,20	Gentian Diagnostics	44,00	-6,38
XXL	1,89	6,07	ArcticZymes Techno.	37,70	-5,75

Siste uke

PGS	6,39	25,11	Nordic Nanovector	2,01	-15,72
Elliptic Laboratories	15,40	20,88	XXL	1,89	-13,00
Subsea 7	136,00	19,77	BerGenBio	0,09	-12,37
Vow	13,44	18,10	PCI Biotech Holding	2,10	-9,09
PetroNor E&P Limited	7,95	13,57	Arribatec Solutions	5,44	-8,54

Siste år

Kitron	43,55	150,29	BerGenBio	0,09	-99,18
Hoegh Autoliners	60,85	132,25	Ensurge Micropower	0,12	-96,49
Okeanis Eco Tankers	231,00	120,00	UVIVID	0,7	-82,63
Odfjell Technology	44,35	111,19	XXL	1,78	-70,65
Borr Drilling	78,70	108,70	Otello Corporation	8,02	-69,21

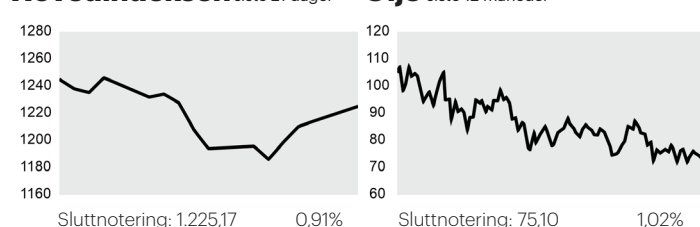
Signalindekser i ulike aksjemarkeder

Målt i lokal valuta	Kurser er fra kl 17.00 norsk tid			Endring i %		
Markedsplass	Indeks	Valuta	Kurs	1D	1M	YTD
EUROPA						
Amsterdam	Amsterdam Exch.	EUR	777,56	0,47	1,65	12,85
Helsinki	OMXH General	EUR	4.461,28	0,94	-2,97	-7,55
København	OMXC25	DKK	1.814,50	-0,12	-0,20	6,70
Oslo	OBX	NOK	1.225,17	0,91	-0,09	3,04
Madrid	OBEX 35	EUR	9.636,10	0,45	3,42	17,10
Stockholm	OMX Stockholm	SEK	2.297,30	-0,55	0,21	12,43
AMERIKA						
New York	Nasdaq Comp.	USD	13.781,10	-0,05	4,08	31,67
Totonto	S&P/TSX	CAD	20.155,29	0,00	0,65	3,97
ASIA						
Hong Kong	Hang Seng	HKD	19.320,34	2,01	1,91	-2,44
Seoul	Korea SE Kospi	KRW	2.602,47	1,49	0,04	15,36
Shanghai	Shanghai A Share	CNY	3.400,64	1,31	0,44	5,08
Sidney	All Ordinaries	AUD	7.442,80	0,56	1,52	2,53
Singapore	Strait Time	SGD	3.209,00	0,00	1,07	-1,44
Taipei	Taiwan Weighted	TWD	1.280,70	-0,50	1,70	14,01
Tokyo	Nikkei 225	JPY	33.753,33	1,70	7,07	29,35

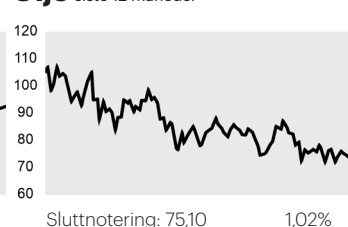
Valuta

157,04 NOK / 100 DKK	11,69 NOK / 1 EUR	7,41 NOK / 100 JPY
98,83 NOK / 100 SEK	13,60 NOK / 1 GBP	10,73 NOK / 1 USD

Hovedindeksen siste 21 dager

Olje siste 12 måneder

Mener kronen var kunstig sterk

Valutastrateg Dane Cekov trekker frem flere grunner til at kronen har svekket seg det siste tiåret og hvorfor det ikke er positivt med en for sterk krone.

Andrine Resvoll

Den norske kronen har svekket seg betydelig siden starten av året og er på et historisk svakt nivå. Nå må man ut med 11,72 kroner for én euro. På samme tid koster én amerikansk dollar 10,73 kroner. Dane Cekov, valutastrateg i Nordea, mener at kronen ikke vil komme tilbake til det samme nivået som for 10 år siden.

- Det er veldig usannsynlig at kronen kommer tilbake til et nivå på 8-9 mot euroen i den nære fremtid. Da vil ikke norsk industri være like konkurransedyktig mot utlandet som nå, sier han.

Venter bedre kurs. I starten av 2000-tallet bygget Kina ut industrien, noe som medførte høyere oljepriser over tid, forklarer Cekov. Det gjorde det lønnsomt å bygge ut norsk oljesektor, og norsk industri ble derav også mer lønnsom. Norske arbeidere fikk bedre betalt på bakgrunn av bedre lønnsomhet.

- Det ble også et reelt behov for kronekjøp fra oljeselskapene som måtte kjøpe norske kroner mot dollar for å kunne gjennomføre investeringene i Norge. Det bidro til en sterk krone etter finanskrisen og frem til 2013, sier han.

Nordea venter at kronen vil styrke seg til et nivå på 10,5 mot euroen innen utgangen av 2024. I beste fall venter banken at euroen vil koste 10 kroner på den tid. Cekov mener at kronen ble kunstig sterk under den europeiske gjeldskrisen i 2010-2011, da det ikke var noen som ville sitte på euro.

- Den norske kronen ble den gang sett på som en trygg havn, noe vi har sett i ettertid at den ikke er, sier Cekov.

Sjeføkonom Kari Due-Andresen i Akershus Eiendom tror flere er enig i det. Det er mer sannsynlig å vente at kronen, om et par år, kan komme seg tilbake til 10 mot euro og 9 mot dollar, sier hun.

- Kronen vil nok være svakere enn det den var sammenlignet med det som kanskje var gullalderen i norsk petroleumssektor.

Flere faktorer snur. Cekov trekker frem flere faktorer som i et større perspektiv har vært med på å svekke kronekursen i årene etterpå.

- Kinas inngang i Verdens handelsorganisasjon (WTO) på starten av 2000-tallet førte til en modernisering av internasjonal handel. Økt globalisering og teknologisk fremgang førte til lavere varepriser, som dempet inflasjonen i vesten. Nå er det flere fakto-

• Dane Cekov, valutastrateg i Nordea, sier at en euro rundt 12 norske kroner bidrar til både høy aktivitet og prispress i Norge.

Foto: Adrian Nielsen, E24

rer som snur, og det er større press i arbeidsmarkedet.

Valutastrategen forklarer at man rundt 2013 begynte å innse at industrien i Kina ikke ville vokse inn i all evighet. Utsiktene for oljeprisene ble dermed mer pessimistiske.

- Plutselig ble oljeprisen mye lavere, og norsk industri ble mindre lønnsom. Industrien var lite konkurransedyktig med en sterk kronekurs slik vi hadde før 2014, sier han.

Hadde Norge hatt en fastkurs på 7-8 kroner mot euroen, måtte vi ha ventet på at lønningene skulle bli høyere i utlandet, eller at alle gikk med på et kraftig lønnskutt her hjemme for å bedre konkurranseevnen, mener han.

- Vi måtte trolig hatt en veldig høy ledighet for å få dette til. Kronen har svekket seg nesten 50 prosent mot euroen og hele 80 prosent mot dollaren, uten at lønnen er blitt kuttet kraftig, sier Cekov, og legger til at kronen har gjort mye av tilpasningen. Hvis kronen hadde vært sterkere, ville tilpasningen vært vondere, med en høyere arbeidsledighet.

Må være tålmodige. I slutten av mai bikket euroen 12 kroner for første gang siden mars 2020. I tiden etterpå har kronekursen både styrket og svekket seg i etterkant av viktige hendelser. Dane Cekov sier at en euro rundt 12 norske kroner bidrar til både høy aktivitet og prispress i Norge.

- Det er ikke bra i dagens situasjon med en allerede for høy prisvekst. Samtidig er det ikke opplagt at en kraftig kronestyrking er fordelaktig for økonomien. En svakere krone har vært avgjørende for omstillingen i norsk økonomi i etterkant av oljeprisfallet i 2014, sier han.

Cekov poengterer at utviklingen internasjonalt er på et spesi-

elt sted, og at vi må tilbake til 80-tallet for å se et slik prispress som er nå.

- Vi må smøre oss med tålmodighet for at inflasjonen skal komme ned til et lavere nivå, sier han. Valutastrategen trekker frem at Norges Bank, som mange andre sentralbanker, har vært uheldige når det gjelder prisveksten. En rekke strukturelle endringer peker i retning av høyere inflasjon fremover enn vi har vært vant med de siste 20 årene.

- Økt fokus på lokale forsyningsskjeder i vesten har bidratt til økte investeringer og knapphet på arbeidskraft. Samtidig har ekstremvær og krigen i Ukraina gitt store svingninger i råvareprisene. Det har ført til press i vestlige økonomier og høy inflasjon.

- Relativt spill på rentene. Valutastrategen sier det er viktig å huske på at verdensøkonomien ikke er i samme båt nå som for 10 år siden.

- Vi sammenligner de erfaringene vi har og tenker at lave renter og inflasjon er normalen. Mange er ikke vant med at inflasjonen er en hovedprioritet. Nå settes rentene opp for å skape smerte. Kronen er en stor hodepine for Norges Bank, sier han.

Førrige uke satte sentralbanken opp styringsrenten med 0,5 prosentpoeng til 3,5 prosent. Samtidig ble det signalisert at renten skal videre opp i august. Svakere krone enn tidligere anslått ble trukket frem som bidragsyter til at prisveksten vil holde seg høy fremover.

- Hvis ikke Norges Bank hadde satt opp rentene, er jeg 99 prosent sikker på at kronen hadde vært mye svakere enn den er i dag. Valuta er et relativt spill på rentene. Utenlandske valutaer ser vi styrker seg når sentralbankene setter opp renten mer enn Norges Bank, sier Cekov.